

Prinsessenweg 4 8931EG Leeuwarden Tel:0588801500 Email: ynsicht@pj.nl

Programma van Toetsing en Afsluiting 2026-2027

**Leerjaar 3
VMBO LWT Traject
Profiel Dienstverlening en Producten
Examenjaar 2027**

Inhoud

Woord vooraf	3
1 Algemeen	4
Inrichting leerjaar 3 en 4.....	4
Periode-indeling.....	4
Profiel Dienstverlening en Producten	4
2. Programma LWT.....	4
3. Examenreglement	4
4. Vakken cursusjaar 2026-2027.....	5

Bijlage: PTA

Woord vooraf

Beste leerling,

Voor je ligt het PTO/PTA van PJ YnSicht VMBO-Basis LWT leerjaar 3, schooljaar 2026-2027.

PTO staat voor: Programma van Toetsing Onderbouw. Een PTO-toets telt mee voor je rapport en voor de overgang naar leerjaar 4. In dit boekje noem je dit een "voortgangstoets".

PTA betekent: Programma van Toetsing en Afsluiting. En PTA-toets telt mee voor de overgang én voor het examen. In dit boekje noemen we dit een SE-onderdeel (Schoolexamen). Want naast een "gewoon" jaar is leerjaar 3 natuurlijk ook een voorexamenjaar.

Per vak verschilt het of je cijfers voor je rapport haalt of ook voor je examen. Dat kun je terugvinden door te kijken wat voor soort toetsen elk vak biedt (Voortgangstoets of SE).

In dit boekje vind je per vak de planning en (examen)eisen voor het komende jaar. Er staat ook vermeld wánnere de echte examenonderdelen voor een vak beginnen. Belangrijk hierbij is, dat voor de examenvakken de regels en eisen van het examenreglement 2026-2027 gelden.

Dit PTO/PTA is ook terug te vinden op de website van YnSicht .

Het is verstandig zelf in de gaten te houden of je het programma goed doorloopt.

Immers: alle genoemde onderdelen tellen mee voor je overgang of voor je schoolexamen-cijfer!

Het Examenreglement en het PTO/PTA worden elk jaar bijgewerkt en hebben dus een geldigheid van een jaar.

Namens de school wens ik je een plezierige school- en examentijd toe in leerjaar 3 en 4.

Leeuwarden, september 2026

De examensecretaris,

Anneke Soldaat
asoldaat@pj.nl
058-8801505

1 Algemeen

Inrichting leerjaar 3 en 4

Leerjaar 3 en 4 vmbo-basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte en gemengde leerweg, locatie YnSicht, is een samengestelde tweejarige opleiding, die in 5 periodes is opgesplitst.

Periode-indeling

De periode-indeling voor 2026-2027 ziet er als volgt uit:

- 3.1 september t/m begin december 2026;
- 3.2 december 2025 t/m maart 2027;
- 3.3 april 2026 t/m zomervakantie 2027;

Profiel Dienstverlening en Producten

De bovenbouw YnSicht is vanaf augustus 2016 ingericht volgens het profiel Diensten en Producten.

2. Programma LWT

Een leerling die het LWT-traject van YnSicht volgt, volgt deels les op YnSicht en deels op de Monoliet. Daarnaast loopt de leerling stage.

3. Examenreglement

Alle regels en voorwaarden behorende bij de Schoolexamenonderdelen van het programma van leerjaar 3 zijn terug te vinden in het Examenreglement Piter Jelles YnSicht 2026-2027.

Dit document is terug te vinden op de schoolpagina van Piter Jelles YnSicht.

4. Vakken cursusjaar 2026-2027

Onderstaande vakken zijn op volgorde van deze tabel opgenomen in het PTA.

Vaknaam	Vak-afkorting	Vakcode
Nederlands	NE	011
Organiseren van een activiteit	OACT	1915
Presenteren Promoten Verkopen	PPV	1902
Multimediale Producten Maken	MMPM	1904
Een Product Maken en Verbeteren	PRMV	1903
Lichamelijke Opvoeding	LO	353
LOB	LOB	
Rekenen	R2F	1135
Audiovisuele vormgeving en productie	AVP	1501
Brood- en banketspecialisatie	BBSP	1818
Bewerken en verbinden van materialen	BEVM	1302
De bijzondere keuken	BZKK	1810
Talentvak acteren, zang en dans	DAZA	1917
Evenementen	EVEM	1820
Gastheerschapspecialisatie	GHSP	1817
Idee Ontwikkeling	IDEE	1506
Interieurontwerp en -design	INTD	1223
Keukenspecialisatie	KKSP	1819
Kennismaken met Uiterlijke Verzorging	KMUV	1623
Licht, geluid, decor	LGD	1512
Mens en activiteit	MACT	1603
Ondernemen	OND	1709
Ondersteuning bij sport- en bewegingsactiviteiten	OSBA	1628
Podium	POD	1909
Presentatie en styling	PRST	1718
Robotica	ROB	1906
Tekenen, schilderen illustreren	TSI	1509
Webshop	WEBS	1710
Woon kantoor technologie	WKT	1318
Werk in tuin en landschap	WTL	2007
Welzijn kind en jongere	WZKJ	1620

Vak	Nederlands PTO
Niveau	Basis (LWT)
Leerjaar	3
Methode	Nieuw Nederlands
Cohort	2026-2027

Periode	type	Omschrijving	wijze van toetsing	Herkansing	Voortgangs dossier	SE	Beoordeling	Rapport	Weging
1	Toets	Schrijfvaardigheid	Schriftelijk	Ja	Ja	Nee	Cijfer	1	1
	Opdracht	NN online of examenmateriaal oefenen	Formatief				Formatief	0	0
2	Toets	Leesvaardigheid	Schriftelijk	Ja	Ja	Nee	Cijfer	2	2
	Opdracht	NN online of examenmateriaal oefenen	Formatief				Formatief	0	0
	Toets	Luister- en kijkvaardigheid	Schriftelijk	Ne	Ja	Nee	Cijfer	2	1
	Opdracht	NN online of examenmateriaal oefenen	Formatief				Formatief	0	0
3	Toets	Schrijfvaardigheid	Schriftelijk	Nee	Ja	Nee	Cijfer	3	1
	Opdracht	NN online of examenmateriaal oefenen	Formatief				Formatief	0	0
	Toets	Fictie/spreekvaardigheid	Mondeling	Nee	Ja	Nee	Cijfer	3	1
Berekening cijfer: Gewogen gemiddelde van de onderdelen.									

NB Iedere les starten we met 15 minuten stil lezen

Periode 1

NN cursus 5 grammatica, 6 formuleren en 7 spelling bij tijd over 4 taal

Toetsing summatief: 'Artikel schrijven'. Examenmateriaal ligt in lokaal 209

Toetsing formatief: Na elk hoofdstuk digitaal toetsen bij NN online <https://www.noordhoff.nl/digitaal-lesmateriaal>

Periode 2

NN Hoofdstuk 1 'Meer dan lezen'

Toetsing formatief: Na elk hoofdstuk digitaal toetsen bij NN online <https://www.noordhoff.nl/digitaal-lesmateriaal>

Examenmateriaal ligt in 209

Luister- en kijkvaardigheid: oefenen in Woots

toetsen buiten toetsweek

Examenmateriaal staat in Teams

Periode 3

Schrijfvaardigheid: NN Hoofdstuk 2 Media (burgerschap), herhaling (online) lesstof hoofdstuk 5 grammatica, 6 formuleren en 7 spelling

Toets schrijfvaardigheid: beoordelen zelfgeschreven verhaal 'Er was eens'

Fictie:

Basis- en kaderleerlingen lezen 2 boeken, gl-leerlingen lezen 3 boeken.

Basis- en kaderleerlingen lezen 1 boek individueel, dat ze zelf uitzoeken. GL-leerlingen lezen 2 boeken individueel die ze zelf uitzoeken.

Daarnaast gaan alle leerlingen in een groepje van 4 hetzelfde boek lezen (dit is voor basis en kader het 2e boek, voor gl het 3e boek).

Voor het cijfer van gespreksvaardigheid gaat de docent met het groepje in gesprek over het gelezen boek.

De leerlingen vertellen tijdens dat gesprek ook over het andere boek (docent beoordeelt via een rubric).

Vak	Brood- en Banketspecialisatie (BBSP)
Niveau	B/K/GL
Leerjaar	3 en/of 4
Methode	Firda Leereenheid

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	Voortgangs- dossier	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
3.1 en/of 4.1	Kunnen lezen en uitvoeren van een receptuur.	Student moet een receptuur goed kunnen lezen en begrijpen wat er van hem of haar wordt verwacht. (K/HBR/2.1)	PT	15min	Ja	Nee	Ja	Nee	1	Divers
3.2 en/of 4.2	Kunnen bereiden van één of meerdere bakkerijproducten.	Student moet een tweetal producten maken uit de productgroepen; boterdegen, korstdegen, taarten en gebak, kleinbrood en getoerd gerezen.(K/HBR/2.2)	PT/PO	105min	Ja	Nee	Ja	Nee	1	Divers
3.2 en/of 4.2	Hygiene in de bakkerij.	Student dient te weten welke hygiene toepassingen hij of zij moet uitvoeren voor, tijdens en na de toetsing. (K/HBR/2.1 en K/HBR/2.2)	PO	30min	Ja	Nee	Ja	Nee	1	Divers
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen(= Cijfer SE)										

[hbr-keuzevak-2-brood-en-banketspecialisatie.pdf](#)

Afkortingen:

ST	Schriftelijke Toets
PT	Praktische toets
PO	Praktische opdracht
MO	Mondelinge Toets
LT	Luistervaardigheid
PRES	Presentatie
Hd	Handelingsdeel
DT	Digitale Toets

Vak	De bijzondere keuken
Niveau	Basis, Kader, GL
Leerjaar	4
Methode	Firda leereenheden

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing	Voortgangs-	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
	Wat moet je kennen en kunnen?	Wat ga je hiervoor doen?			ja/nee?	dossier				
3.1 en/of 4.1	Een bijdrage leveren aan het beheren van horeca producten voor en maaltijden uit bijzondere keukens bereiden (K/HBR/6.1)	Economisch belang van horecaproducten voor de bijzondere keuken herkennen en benoemen . Trends en ontwikkelingen volgen en toepassen. Assortiment beheren van de producten en grondstoffen.	ST	60 min	Ja	Nee	Ja	Nee	1	Pen/papier
3.2 en/of 4.2	Maaltijden uit de bijzondere keukens bereiden, zoals: de aziatische keuken, japanse keuken, italiaanse keuken, spaanse keuken, ect (K/HBR/6.1 en K/HBR/6.2)	Benodigde apparatuur, gereedschap en machines duurzaam gebruiken, houding en gedrag, specifieke technieken bij het bereiden van rijstgerechte (wokken, nasi, paella) bereiden van sushi's, pasta's en pizza's kennis van grondstoffen	PO	Periode	Ja	Nee	Ja	Nee	2	Keukeninventaris en ingredienten
3.2 en/of 4.2	Het bereiden van gerechten uit de wereld keuken. (K/HBR/6.1 en K/HBR/6.2)	Voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding om het keuzevak bijzondere keuken af te ronden	PT	Periode	Ja, vervangende opdracht	Nee	Ja	Nee	3	Keukeninventaris en ingredienten
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen(= Cijfer SE)										

[hbr-keuzevak-6-de-bijzondere-keuken.pdf](#)

Afkortingen:

ST	Schriftelijke Toets
PT	Praktische toets
PO	Praktische opdracht
MO	Mondelinge Toets
LT	Luistervaardigheid
PRES	Presentatie
Hd	Handelingsdeel
DT	Digitale Toets

Vak	Dans,-acteer en zangactiviteiten (1918)
Niveau	b/k/gl
Leerjaar	3 en 4
Methode	Eigen materiaal

Periode 2026/2027	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs- dossier	Weging	Hulpmiddelen
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Individueel en in groepsverband dansactiviteiten onderzoeken (K/D&P/8.1)	Dans, zang en theater als vrijetijdsbesteding onderzoeken voor jongeren Diverse dansstijlen aanbieden als activiteit aanbieden aan de doelgroep	Praktijk toets dans		Nee	x	x	1	Kleding om gemakkelijk in te bewegen Digitaal portfolio
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Alleen en in groepsverband onderzoeken maar de rol van zingen bij jongeren (K/D&P/8.2)	Je eigen stem verkennen en leren gebruiken Microfoon techniek Organiseren van een zangactiviteit voor de doelgroep	Praktijktoets stem		Nee	x	x	1	Geluids installatie Microfoon en versterking Digitaal portfolio
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Alleen of in groepsverband acteren (K/D&P/8.3)	acteerprincipes en vaardigheden uitvoeren	Praktijktoets acteren		Nee	x		1	Decor/kostuum/licht en geluid
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Eindopdracht (K/D&P/8.4, 8.5, 8.6)	Onder begeleiding assisteren bij een warming-up en cooling down passend bij de dans-, acteer- of zangactiviteit			Nee	x		1	
	Basishouding	Omgaan met druk , focus, samenspel, onderdeel zijn van..					x		
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle toetsen (= Cijfer SE)									

5 beoordelings criteria	1. dans 2. zang 3. acteren 4. eindopdracht
-------------------------	---

Vak	Gastheerschapspecialisatie
Niveau	K/GL
Leerjaar	3 en/of 4
Methode	Firda leereenheden

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs- dossier	Weging	Hulpmiddelen
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/1.1.1 een meergangen-keuzemenu en/of buffetopstelling voorbereiden, opdekken en uitserveren. K/HBR/1.1.2 een bestelling opnemen en op basis van de keuze van de gast het couvert aanpassen K/HBR/1.1.3 uitserveertechnieken toepassen.	Uitvoeren van: Mastiek, mise en place, gasten ontvangen (placieren), op correcte wijze communiceren met gasten, bestelling opnemen, couvert aanpassen en uitserveertechnieken toepassen. Daarnaast proactief adviseren en verkopen op basis van de bedrijfsformule.	PO	150 min.	Ja	Ja	Nee	1	Diverse materialen
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/1.1.4 drankadvies verstrekken	Kennis hebben en adviseren uit het aanwezig drankassortiment, op basis van de keuze van de gast. De juiste glasservice weten voor dranken.	ST	45 min.	Ja	Ja	Nee	1	
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/1.1.5 koffie bereiden	Kennis van het koffieassortiment en het bereiden in juiste volgorde van het koffie-assortiment, toepassen van het juiste servies, in overeenstemming met de bedrijfsformule.	ST+PO	ST 30 min. PO 30 min.	Ja	X	Nee	1	Diverse materialen
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle toetsen (= Cijfer SE)									

<hbr-keuzevak-1-gastheerspecialisatie.pdf> (platformsvmbonl)

Vak	Idee Ontwikkeling
Niveau	B/K/GL
Leerjaar	3
Methode	Geen
Cohort	2026-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm en -duur	SE	Voortgangs dossier	Herkansing	Weging
15 weken: September t/m december en/of januari t/m mei/vakantie	K/MVI/2.2: Ontwerpstrategieën toepassen K/MVI/2.3 Onderzoek doen K/MVI/2.4 Een ontwerp visualiseren. K/MVI/2.1: Een probleemanalyse maken.	Bedenk een superheld/ schurk. Bedenk een concept voor een personage met superkrachten. Doe onderzoek naar bestaande personages en de oorspong van hun gave: Schrijf een kort verhaaltje waar in je beschrijft hoe het personage aan zijn superkrachten is gekomen Werk in je dummy diverse mogelijkheden uit. Wat betreft uiterlijk en kostums. Houd daarbij rekening met de gave van het personage. Bedenk door middel van associatie een naam voor je superheld. Maak een poster met je personage, die een sfeer en het karakter weergeeft van het personage Kies een bijpassend lettertype, onderzoek welk lettertype en in welk grote het beste bij het personage passen.	PO: Poster	Ja		Ja	1
	K/MVI/2.2: Ontwerpstrategieën toepassen K/MVI/2.3 Deeltaak: onderzoek doen. K/MVI/2.4 Een ontwerp visualiseren. K/MVI/2.1: Een probleemanalyse maken.	Kunstobject (zo mogelijk voor ArtsExpression) ArtsExpression is een kunstevenement waar alle Piter Jelles scholen aan deelnemen. Na aanleiding van een gegeven thema maakt de leerling een kunstobject naar eigen inzicht. Keuze van materiaal en techniek is volledig vrij . Dit kunstwerk moet aan sluiten bij het geven thema. Er moet een onderzoek gedaan worden naar het thema: begrijpt men wat er bedoelt wordt met het thema, en zijn andere kunstenaar ook al eens bezig geweest met dit thema.	PO: Kunstobject	Ja		Nee	1
	K/MVI/2.2: Ontwerpstrategieën toepassen K/MVI/2.3 Onderzoek doen. K/MVI/2.4 Een ontwerp visualiseren.	Abstract wandobject. De leerling gaat een abstract wandobject ontwerpen door gebruik te maken plexiglas. Het ontwerp word gemaakt door onderzoek naar voorbeelden en uitwerken van enkele ideeën. Vormen worden gemaakt in een programma voor het gebruik van een lasersnijder (bv X-tool). lasersnijden, graveren en vervoming door warmte, bij ideeontwikkeling licht de nadruk op het ontwerp.	PO: Wandobject	Ja		Ja	1
Berekening cijfer schooexamen: Gewogen gemiddelde van de 4 onderdelen.							

Een Keuzevak wordt gevolgd gedurende 1 periode van het jaar . Per periode staat het Keuzevak 2 x 3 uur per week op het rooster.

De leerling kiest zelf in welke periode hij/zij het Keuzevak volgt.

[mvi-keuzevak-2-idee-ontwikkeling.pdf \(platformsvmbn.nl\)](#)

Vak	Interieurontwerp en -Design (1223)
Niveau	B/K/GL
Leerjaar	3 of 4
Methode	Geen
Cohort	2026-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm en -duur	SE	Herkansing	Weging
15 weken: September t/m december en/of januari t/m meivakantie	K/BWI/19.1 Een interieur ontwerpen K/BWI/19.2 Interieurelementen in samenhang met een interieur ontwerpen, maken en repareren K/BWI/19.3 Interieurelementen decoreren en presenteren K/BWI/19.4 Een tekst en logo opmaken in een softwareprogramma,	Opdracht: Interieurontwerp maken in een digitaal programma naar keus (Floorplanner, Sketch-Up, enz)	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
		Opdracht: Moodboard maken	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
		Opdracht Meubel repareren en/of upcyclen	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
		Opdracht Logo ontwerpen	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
		Opdracht Eindpresentatie interieur	PO Tijdens de lessen	Ja	Ja	1
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de 5 onderdelen.						

Een Keuzevak wordt gevolgd gedurende 1 periode van het jaar . Per periode staat het Keuzevak 2 x 3 uur per week op het rooster.

De leerling kiest zelf in welke periode hij/zij het Keuzevak volgt.

[bwi keuzevak 19 interieurontwerp en –design.docx \(platformsvmbo.nl\)](#)

Vak	KKSP Keukenspecialisatie
Niveau	Basis, Kader, GL
Leerjaar	3 e of 4
Schooljaren	2025/2026

<i>Periode</i>	<i>Eindtermen/deeltaken: wat moet je kennen en kunnen?</i>	<i>Inhoud onderwijsprogramma; wat ga je hiervoor doen?</i>	<i>Toetsvorm, -duur (en evt. toetscode)</i>	<i>SE</i>	<i>Herkansing ja/nee?</i>	<i>Weging</i>
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/3.1 Beheren van horeca producten	Horecaspecialiteiten herkennen en benoemen; trends en ontwikkelingen toepassen, assortiment beheer, product beheer, kwaliteit, kenmerken en eigenschappen herkennen en benoemen.	PO	Ja	Ja	1
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/HBR/3.2 Gerechten uit een viergangenmenu bereiden en doorgeven.	Bereidingstechnieken, menu's afstemmen, producten beheren, apparatuur, gereedschap en machines gebruiken en onderhouden.	PO	Ja	Ja	1
Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle onderdelen(= Cijfer SE)						

[hbr-keuzevak-3-keukenspecialisatie.pdf](#)

Vak	Kennismaken met Uiterlijke Verzorging
Niveau	Kader
Leerjaar	4
Methode	Werken in de beautysalon (1623)
Cohort	2026 - 2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs dossier	Weging
15 weken: September t/m December en/of Januari t/m Meivakantie	Wat moet je kennen en kunnen?	Wat ga je hiervoor doen?						
	Een klant te woord staan aan de receptie en aan de telefoon (K/ZW/1.1)	Haaranalyse-formulier leren invullen	ST	40 min	Ja	Ja		1
	Een eenvoudige haaranalyse en haarwas behandeling uitvoeren (K/ZW/1.2)	Haren wassen met bijbehorende wasmassage	PT	80 min	Ja	Ja		1
	Een verzorgend product aanbrengen (K/ZW/1.2)	Functies/doel verzorgende producten benoemen						
	Haren drogen en in model brengen (K/ZW/1.2)	Verschillende droogkenmerken van het haar uitvoeren						
	Een eenvoudige handbehandeling uitvoeren (K/ZW/1.4)	Werkkaart handverzorging toepassen/uitvoeren	ST	40 min	Ja	Ja		1
	Een eenvoudige handmassage uitvoeren (K/ZW/1.4)	Bouw en functie nagels benoemen	PT	80 min	Ja	Ja		1
	Klantontvangst (K/ZW/1.1)	Klant ontvangen, installeren en behandeling uitvoeren	ST	40 min	Ja	Ja		1
	Een eenvoudige huidanalyse uitvoeren (K/ZW/1.3)	Huidanalyse-formulieren invullen	PT	80 min	Ja	Ja		1
	Een eenvoudige gezichtsbehandeling uitvoeren die past bij de huid van de klant (K/ZW/1.3)	Oppervlaktereiniging uitvoeren dmv werkkaart	PT	80 min	Ja	Ja		2
	Een eenvoudige dag make-up aanbrengen (K/ZW/1.3)	Bouw en functies van de huid benoemen	- Klantontvangst - Installeren van de klant - Haar- of hand- of huid-behandeling geven					

Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de onderdelen.

[zw-keuzevak-1-Kennismaking-met-uiterlijke-verzorging.pdf \(platformsvmb.nl\)](#)

Vak	K/MVI/8
Niveau	Basis/ Kader/GL
Leerjaar	3 en 4
	schooljaar 2026-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm en -duur	Herkansing	Weging
	Wat moet je kennen en kunnen?	Wat ga je hiervoor doen?		ja/nee?	
	Decor ontwerpen We gaan een decor ontwerpen en bouwen deze op schaal na. Kerndoel 8.3.1-8.3.5 We presenteren deze aan een deskundige uit de theaterwereld	Decor ontwerpen We gaan een decor ontwerpen en bouwen deze op schaal na Kerndoel 8.3.1-8.3.5 we leren de functie van het decor om het verhaal te vertellen van de voorstelling	Practische opdracht Je presenteert het decor en laat zien hoe het proces van idee naar ontwerp is verlopen. De groep: Je reflecteert op het proces. Je gebruikt je digitaal portfolio om dit in op te tekenen	Nee	1
	Geluid We gaan aan de slag met een geluidsinstallatie, we sluiten deze aan en leren het te bedienen. Kerndoel 8.2.1-8.2.4	We leren welke elementen er zijn in geluidsinstallaties. Vervolgens wordt er een plan gemaakt voor geluid van scene van een toneelscene of filmscene we leren welke rol geluid speelt in het te vertellen verhaal	Aan de hand van een te spelen scene zul je dit Aan elkaar laten zien in de praktijk. In je digitaal portfolio maak je je plan en reflecteer je.	Nee	1
	Licht We gaan een plan van aanpak maken, lampen opstellen, aansluiten, bedienen en uitlichten Kerndoel: 8.1.1-8.1.4	we leren welke lampen er zijn en welke functie ze hebben in het belichten van een situatie. We leren wat licht kan bijdragen aan het vertellen van het verhaal. Dit gaan we ook oefenen. We gaan aan de hand van een concrete scene een plan van aanpak maken, we voeren het in de praktijk uit, en laten zien wat de belichting doet met de scene Je eerder gemaakte plan kun je dan nog aanpassen	Via een opdracht maak je een lichtplan en voer je dit ook uit op de vloer. Ook bedenk je het geluid en sluit het zelfstandig aan Je beschrijft dit plan ook in je dummy en reflecteert op datgene wat je hebt bedacht mondeling en in je dummy	Nee	1
	REFLECTIE DOSSIER is je digitale portfolio			Nee	1
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de onderdelen.					

beoordelingscategorien in SOM:

1. decor
2. geluid
3. licht
4. reflectiedossier

Vak	Mens en Activiteit (MACT)
Niveau	B/K
Leerjaar	3 en 4
Methode	Geen

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs dossier	Weging
	Wat moet je kennen en kunnen?	Wat ga je hiervoor doen?						
3.1/3.3 of 4.1/4.3	P/ZW/3.1, P/ZW/3.2 ,	Een bewegingsactiviteit aanbieden aan een groep klasgenoten.	PO	45 min.	Ja	X		1
	P/ZW/3.3, P/ZW/3.1	Assisteren bij sportdag Atletiek	PO	2 uren	Nee	X		1
3.1/3.3 of 4.1/4.3	P/ZW/3.1, P/ZW/3.2 ,	Een techniek aanleren aan maximaal 10 klasgenoten.	PO	10 weken	Nee	X		2
3.1/3.3 of 4.1/4.3	P/ZW/3.3, P/ZW/3.1	Stagelopen van 4-5 weken bij de eigen vereniging/trainer	ST + PO	5 weken	Nee	X		2
3.1/3.3 of 4.1/4.3	K/ZW/11.4	Beoordeling praktijklessen	PO	10 weken	Nee	X		4
Berekening cijfer schoolexamen: ((SE<code> x <weging>) + (SE<code> x <weging>))/ <weging totaal> = cijfer SE vak								

[zw-keuzevak-11-Ondersteuning-bij-sport-en-bewegingsactiviteiten.pdf \(platformsvmbo.nl\)](#)

Vak	Ondersteunen bij sportieve activiteiten
Niveau	B/K/GL
Leerjaar	3 en 4
Methode	Geen

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs dossier	Weging
3.1/3.3 of 4.1/4	K/ZW/11.3, K/ZW/11.5	Organiseren van een toernooi in kleine setting met focus op poulesysteem.	PO	45 min.	Ja	X		1
	K/ZW/11.2,	Ondersteunen bij een sporttoernooi.	ST + PO	7 weken	Nee	X		1
3.1/3.3 of 4.1/4	K/ZW/11.1, K/ZW/11.2,	Ondersteunen bij een sporttoernooi buiten school	PO	10 weken	Nee	X		2
3.1/3.3 of 4.1/4	K/ZW/11.1, K/ZW/11.2, K/ZW/11.5	Organiseren van een toernooi in kleine setting met focus op winst/verlies of uitdaagsysteem.	ST + PO	5 weken	Nee	X		2
3.1/3.3 of 4.1/4	K/ZW/11.4	Beoordeling praktijklessen	PO	10 weken	Nee	X		4
Berekening cijfer schoolexamen: ((SE<code> x <weging>) + (SE<code> x <weging>)/ <weging totaal> = cijfer SE vak								

[zw-keuzevak-11-Ondersteuning-bij-sport-en-bewegingsactiviteiten.pdf \(platformsvmbo.nl\)](https://platformsvmbo.nl/zw-keuzevak-11-Ondersteuning-bij-sport-en-bewegingsactiviteiten.pdf)

Vak	Podium
Niveau	basis/kader/GI
Leerjaar	3 of 4
	2026-2027

Competenties Podium	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm en -duur	Herkansing ja/nee?	Weging
Verbeelding Eigen situaties, gevoelens en ervaringen inzetten Spelwerkelijkheid en werkelijkheid bewust kunnen scheiden	1. we werken aan je basishouding; focus, samenspel, spanning opbouwen 2. je leert je "instrument" kennen. en je mimiek en bewust in te zetten als communicatiemiddel. K/D&P/5.1.4 en K/D&P/5.1.2	1.fysieke spelopdrachten en rollen spelen geven je al doende inzicht en maken je bewust van je eigen kwaliteiten.	Practische toets Practische toets Reflectie in digitaal portfolio	Nee	1
Instrument Inzet van het lichaam Houding, gebaren en mimiek vanuit rol en/ of emotie inzetten Spelsituaties non-verbaal uitbeelden	K/D&P/5.3.1 en K/D&P/5.3.2 en K/D&P/5.3.3 en K/D&P/5.3.5 3. dramatisch samenspel : oog, oor en gevoel krijgen voor de zeggingskracht van anderen en inzicht krijgen in het opbouwen van spanning in scenes. K/D&P/5.1.4, K/D&P/5.1.2, K/D&P/5.3 en K/D&P/5.4	2. spelopdrachten die je samen uitvoert en samen naar kijkt leert je begrijpen wat de ander bedoelt en waarin je de kracht van Theatertaal leert verstaan	Practische toets	Nee	1
Inzicht Reflecteren op zichzelf en elkaar op datgene wat ze hebben gemaakt in de les.	4. mis en scene ; je leert de ruimte te gebruiken spel en inrichting en leert wat dat betekent voor de toeschouwer/deelnemer K/D&P/5.1.1 en K/D&P/5.1.2 en K/D&P/5.1.6 en K/D&P/5.3	3. je leert door opdrachten hoe vormgeving op de toeschouwer en bijdraagt aan het verhaal wat je wilt vertellen	Praktische opdracht	Nee	1
	5. we bezoeken voorstellingen waaronder een repetitie of voorstelling van K/D&P/5.4	kennismaken met de diversiteit van de wereld van Podium (LOB) inzicht krijgen welke vorm van podiumkunst bij jouw past en dit gebruiken als start voor je eindpresentatie.	Reflectie in digitaal portfolio	Nee	1
	6. We maken met elkaar een voorstelling Repeteren uitvoeren en evalueren K/ D&P/5.1 en K/D7P 5.2/ en K/D&P/53. en K/D&P/ 5.4	*verdiepen in onderwerp en doelgroep *Ideeën ontwikkelen * Plan maken: decor licht geluid, decor en spel *Draaiboek van de dag en taakverdeling * onder de aandacht brengen doelgroep (PR) * uitvoeren * evalueren	Beschrijven van het proces Digitaal portfolio Talenten die je hebt ingezet en of ontdekt	Nee	2
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de onderdelen.					

Cijfers 1. Verbeelding
2. Instrument
3. Inzicht
4. Eindvoorstelling
5. Digitaal portfolio

Vak	Robotica
Niveau	VMBO b/k/gl
Leerjaar	3 - 4
Methode	Onderzoekend leren

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	Voortgangs dossier	SE	CE	Weging	Hulpmiddelen
3.1/4.1/ 3.2/4.2	2.1 - 2.1.1 en 2.1.2	Oriëntatie op moderne technische toepassingen in verschillende sectoren: Verslag Robotica	PO		ja	Nee	Ja	Nee	1	Laptop
	2.2 - 2.2.1, 2.2.2 en 2.2.3	PO schakelingen maken en onderzoeken	PO + ST	50 min.	ja	Nee	ja	Nee	2	Diverse materialen
	2.3 - 2.3.1, 2.3.2, 2.3.4, 2.3.5, 2.3.6, 2.3.7, 2.3.8 en 2.3.9	PO Geprogrammeerde robotica. Bouwen en programmeren van een autonome robot	PO + PRES		ja	Nee	Ja	Nee	2	Diverse materialen
Berekening cijfer schoolexamen: [Alle opdrachten ingeleverd en afgetekend] > weging zoals hierboven benoemd										

[dp-keuzevak-2-robotica.pdf](#)

Vak	Talentvak acteren zang en dans (TAZD, 1917)	
Niveau	b/k/gl	
Leerjaar	3 en 4	2027-2028
Methode	K/D&P/9	

Periode	Eindtermen/deeltaken Wat moet je kennen en kunnen?	Inhoud onderwijsprogramma: Wat ga je hiervoor doen?	Toetsvorm	Toetsduur	Herkansing ja/nee?	SE	Voortgangs- dossier	Weging
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Individueel en in groepsverband dansen K/D&P/9.1	Diverse danstechnieken toepassen en uitvoeren, zoals modern, jazzdans, pop-theater-musicaldans Stijldifferentiaties toepassen Inleven	1. Praktijkttoets dans	Nvt	Nee	x	Reflectie in artistiekportfolio	1
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Alleen en in groepsverband zingen K/D&P/9.2	Je eigen stem durven gebruiken Verschillende stijlen kunnen toepassen Aangeleerde zangtechnieken uitvoeren en toepassen	2. Praktijkttoets stem		nee	x	Reflectie in artistiekportfolio x x	1
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Alleen en in groepsverband acteren K/D&P/9.3	Verschillende acteerprincipes uitvoeren en toepassen Zichtbaar inleven in diverse rollen Feedback ontvangen en verwerken Acteerstijlen kunnen gebruiken in eigen spel	3. Praktijkttoets acteren		nee	x	Reflectie in artistiekportfolio x x	2
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Eindvoorstelling K/D&P/9.4 en K/D&P/9.5	Dansvoorstelling in het kader van het project "Move it" samen met NNT in schouwburg Groningen Jezelf willen blijven verbeteren Omgaan met feedback, druk en reacties van anderen	5. Eindvoorstelling		nee	x	Reflectie in artistiekportfolio x x	2
3.1/3.3 of 4.1/4.3	Opbouwen artistiek portfolio K/D&P/9.6	Functie artistiek portfolio benoemen Relevant (beeld) materiaal verzamelen in portfolio Artistiek portfolio presenteren in een gesimuleerde auditie	4. Portfolio		nee	x	Reflectie in artistiekportfolio	2

voor het uitvoeren van de taken beheerst de leerling de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding

Berekening cijfer schoolexamen is het gewogen gemiddelde van alle toetsen (= Cijfer SE)

[dp-keuzevak-9-talentvak-acteren-zang-en-dans.pdf](#)

Je krijgt de volgende cijfers:

1. Zingen
2. Acteren
3. Dansen
4. Artistiek portfolio
5. Eindvoorstelling

Vak	Tekenen Schilderen & Illustreren
Niveau	B/K
Leerjaar	Leerjaar 3 en/of 4
Cohort	2026-2027

Periode	Eindtermen/deeltaken	Inhoud onderwijsprogramma:	Toetsvorm	Herkansing	SE	Weging	Hulpmiddelen
	K/MVI/5.1 Onderzoek doen en een schetsontwerp maken.	Schilderen. Onderzoek in de abstracte schildder kunst, Ontwikkelen van een losse toets, buiten gebruikelijke kleuropvatting leren kijken.De nadruk ligt op: kleur, vorm, compositie, textuur, ritme, spanning emotie en of sfeer. Later toegepaste vorm maken van abstracte boom. Beeldmateriaal zoeken van abstracte toegepaste kunst. Eigen interpretatie maken van gekozen kunstenaar. Eindwerkstuk is het maken van een abstact schilderij met behulp van de aan geleerde vrij toets Leerlinge presenteert min 2 afbeeldingen en geeft aan wat hem haar aanspreekt.	PO: Schilderij	Ja	Ja	1	Diverse materialen
	K/MVI/5.2 een samen gesteld wezen bedenken dier+ voorwerp combineren onderzoek doen naar diverse inkleur technieken	Illustratie boek onderzoek doen naar het combineren van een dier met een voorwerp Onderzoeken hoe deze het beste te kunnen weergeven bedenken en maken van een achter grond tekening waar het wezen zich bevind. voor het uit werken en inkleuren van de tekening materiaal onderzoek doen welke techniek ga je bedenken een naam en maak een fantasietekst over het wezen voeg alles samen tot één geheel op	PO Script/presentatie illustratie	Ja	Ja	1	Diverse
	K/MVI/5.3 op een 2D medium een plastische weergave maken.	Perspectief Onderzoek doen. Foto- en schildervoorbeelden zoeken uitprinten en in dummie plakken. Perspectief lijnen over trekken in rood. Diverse perspectief tekeningen 2 punts als oefenmateriaal. Schaduwwerking. Schetsmatig schilderij maken van gebouw of landschap abstract met ontwikkelde techniek van eerste periode kunnen combineren	PO: tekening	Nee	Ja	1	Diverse
	K/MVI/5.4 en K/MVI/5.5 Een concept ontwikkelen voor een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming. Een mediaproduct in de stijl van een bepaalde of gekozen kunststroming realiseren.	Media vormgeving De leerling ontwerpt een Ynsicht (google) doodle met als thema een kunstenaar of een De kunstenaar of kunststroming moet duidelijk terug komen in het ontwerp van de doodle. Legering verdiept zich in diverse kunstenaar en kunst stromingen. Leerling maakt een vrije tekening/schilderij te maken geïnspireerd op de gekozen kunstenaar Leerling maakt schetsende wijs diverse ontwerpen en oplossingen voor de doodle Naar aanleiding van deeltaak 5.4 verwerkt de leerling het gekozen ontwerp uit in een	PO: Eindwerkstuk	Ja	Ja	1	Diverse
Berekening cijfer schoolexamen: Gewogen gemiddelde van de onderdelen.							

Een Keuzevak wordt gevolgd gedurende 1 periode van het jaar . Per periode staat het Keuzevak 2 x 3 uur per week op het rooster.

De leerling kiest zelf in welke periode hij/zij het Keuzevak volgt.

[mvi-keuzevak-5-tekenen-schilderen-en-illustreren.pdf \(platformsymbo.nl\)](#)

